

Eko Moslavina
Kutina

ZAŠTO I KAKO KOMPOSTIRATI

ŠTO JE BIOOTPAD?

Biootpad je kuhinjski otpad, ostaci od pripreme hrane i vrtni ili zeleni otpad i čini oko trećinu ukupnog kućnog otpada.

Biootpad je ujedno vrijedna sirovina za proizvodnju kvalitetnog biokomposta i to postupkom kompostiranja.

ŠTO JE KOMPOSTIRANJE?

Kompostiranje otpada je postupak koji podrazumijeva aerobnu razgradnju biootpada pri čemu nastaju ugljični dioksid, voda, toplina i kompost, kao konačni produkt, i to za samo nekoliko mjeseci.

Kompost hrani biljke, osigurava prozračnost tla, zadržava vodu i pogoduje rastu korjenitog bilja.

ZAŠTO KOMPOSTIRATI?

Kompostiranje otpada je jedan od mnogih načina kako se možemo zalagati za očuvanje okoliša. Jeste li znači da čak 30% kućnog otpada čini organski otpad? Kompostiranjem se količina otpada koja završava na odlagalištu može smanjiti čak za jednu trećinu. Ukoliko organski otpad iz kućanstva i vrtova ne kompostiramo, on se na odlagalištima otpada razgrađuje pri čemu se oslobađa metan, jedan od glavnih stakleničkih plinova.

Odvajanjem i kompostiranjem biootpada smanjujemo mogućnost onečišćenja podzemlja procjednim vodama s odlagališta, smanjujemo stvaranje stakleničkog plina metana koji doprinosi klimatskim promjenama. Izbjegavamo upotrebu umjetnih gnojiva koja smanjuju kvalitetu vode i tla te ugrožavaju zdravlje ljudi, biljaka i životinja

Kompostiranjem dobivamo kvalitetno organsko gnojivo koje je potpuno besplatno!

Kompost poboljšava strukturu tla i sprečava isušivanje.

Predlažemo i da napravite kućno kompostište u vlastitom vrtu, tako što ćete kompostirati voće, povrće, vrećice za čaj, ostatke kave, kao i lišće i otpad iz vrtu. Kompost je vrijedno gnojivo i smanjuje količinu otpada na odlagalištima. Kompostiranjem tročlana obitelj može smanjiti emisiju stakleničkih plinova za više od osmine tone godišnje!

ŠTO SVE MOŽEMO KOMPOSTIRATI?

- ostaci i kore voća i povrća
- talog kave i čaja
- pokošena trava
- korov i ostaci biljaka iz vrta
- uvenulo cvijeće
- išće
- usitnjeno suho granje
- slama i sijeno
- ostaci od orezivanja voćaka i vinove loze
- piljevina i hoblovina
- iglice četinara

U kompost se može umiješati i:

- papirnate kutije za jaja
- ljuske od jaja
- kamena prašina

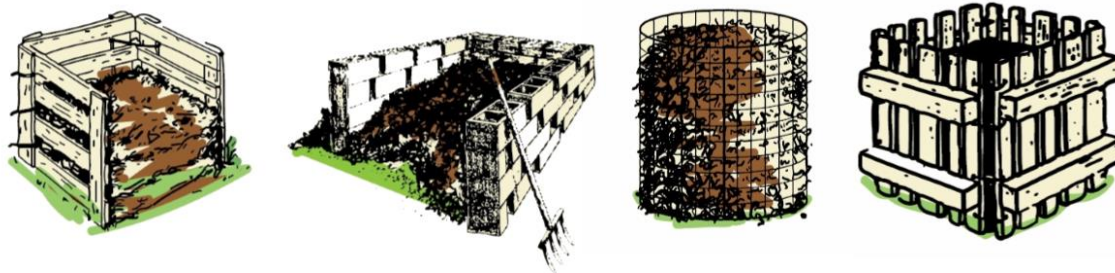
ŠTO NE SMIJEMO DODAVATI U KOMPOST?

- novinski papir i časopise u boji
- plastiku, metal, staklo
- lijekove
- vrećice za prašinu iz usisavača
- pelene
- pepeo i ostatke ugljena
- biootpad koji je bio u dodiru s naftom, benzinom, bojama i pesticidima
- izmet pasa i mačaka
- osjemenjeni korov
- bolesne biljke
- lišće oraha
- jako onečišćeno drvo bojama i lakovima
- meso i kosti
- mliječne proizvode

DA!				NE!			
							
ostaci voća	vrećice čaja	ostaci povrća	orez živice	sieme korova	meso	veliki komadi drva	fekalije kućnih ljubimaca
							
suho lišće	ljuske jaja	talog kave	komadi papira	ugljen/pepeo	riba	mlijeko i mliječni proizvodi	plijevina crnogorice
							
sjeno/slama /grančice	karton	stajsko gnojivo	prirodna vlakna	orašasti plodovi	agrumi	sjemenke i koštice	nerazgradive tvari

KAKO KOMPOSTIRATI?

Ukoliko niste nabavili komposter, možete ga i sami izraditi u svom vrtu.

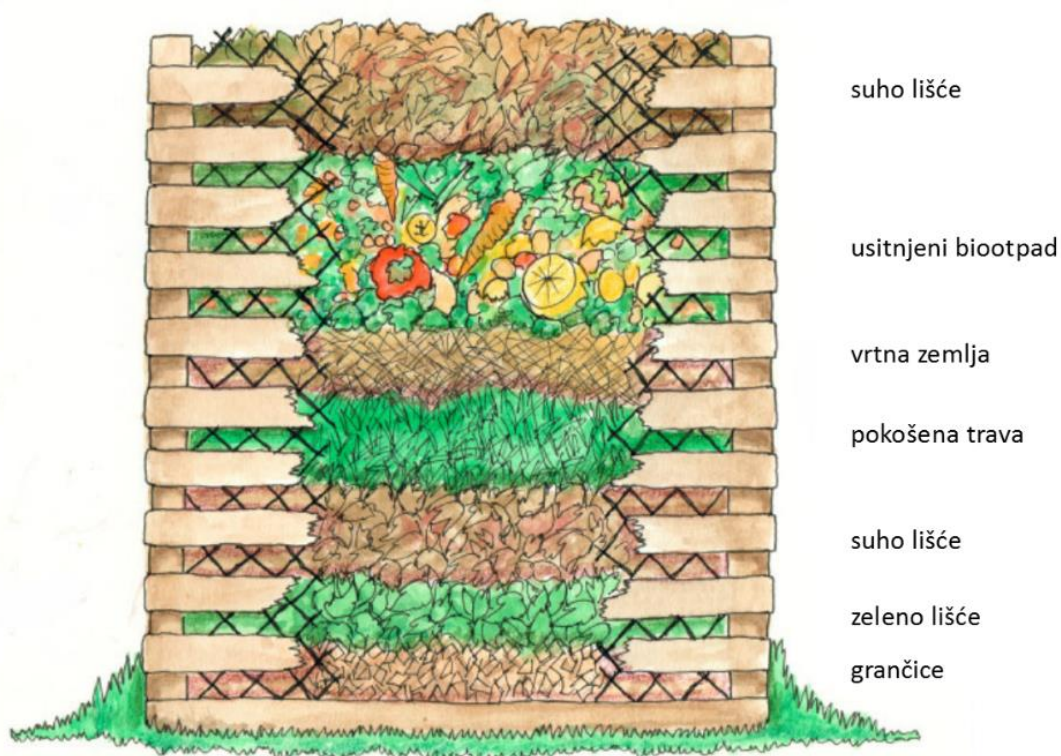
Preporuča se mjesto za kompostnu hrpu napraviti u sjeni stabla ili većeg grma.

Biootpad se ne postavlja u rupu kako bi se izbjeglo truljenje i neugodni mirisi.

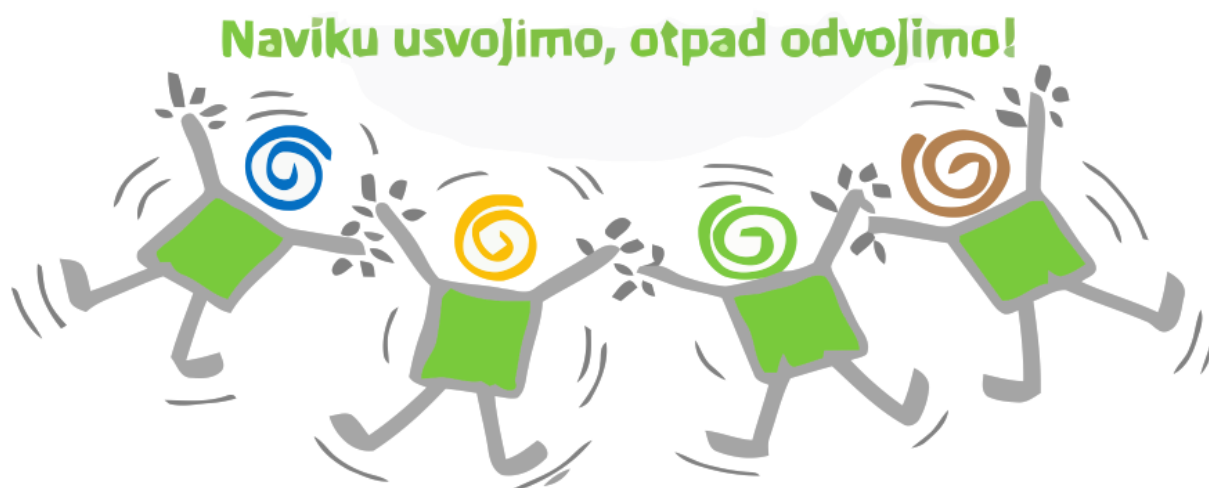
Optimalna vlažnost veoma je važna za razgradnju biomaterijala. Ako kompostna hrpa sadrži previše vlage, dolazi do truljenja. Premalo vlage, pak, zaustavlja procese razgradnje i pogoduje stvaranju plijesni. Stoga valja pripaziti na navedeno. Preporuča se ostatke crnogorice stavljati u malim količinama zbog smole koja usporava kompostiranje. Isto vrijedi i za kore agruma.

KOMPOSTIRANJE U NEKOLIKO KORAKA

1. U ograđeni prostor (drvena oplata, opeka ili dr.) na dno hrpe staviti usitnjeno granje (visina sloja do 15 cm),
2. Na to dodati sloj lišća, a zatim slojeve biootpada, koje prethodno treba izmiješati i usitniti na komade manje od 5 cm (visina sloja oko 20 cm),
3. Između slojeva biootpada nasuti tanki sloj vrtna zemlje ili svježeg komposta,
4. Postupak ponavljati dok kompostna hrpa ne dosegne visinu od oko 1 m,

5. Zgotovljenu hrpu prekriti materialom (jutena vreća, slama ili sl.), koji propušta zrak smanjuje isušivanje i gubitak topline, onemogućava ispiranje hranjivih sastojaka te sprječava raznošenje vjetrom),
6. Kompostnu hrpu treba prevrtati radi prozračivanja, otklanjanja neugodnih mirisa i suvišne vlage – na početku najkasnije nakon 5 – 6 tjedana, poslije toga svaka 2 mjeseca.
7. Vlažnost kompostne hrpe treba povremeno provjeravati. To ćemo najlakše učiniti ako uzmemo šaku kompostnog materijala i lagano ga istisnemo. Ako iz šake curi tekućina, previše je vode. Ako se u stisnutoj šaci ne osjeća vlažnost, voda nedostaje. Kada materijal u šaci ostane zbijen, vkažnost je primjerena.
8. Poslije 9 do 12 mjeseci kompost je zreo. Postane rastresit, tamne boje i poprimi miris „šumske zemlje“. Kompost treba prosijati (sito s veličinom rupa oko 1 cm). Veće komade koji su ostali na situ vratiti u proces kompostiranja, a kompost umiješamo u zemlju svog vrtnog ili kućnog bilja.

NAJČEŠĆI PROBLEMI KOJI SE JAVLJA PRI KOMPOSTIRANJU

NEUGODNI MIRISI KOMPOSTNE HRPE

Nedostaje kisika ili ima previše dušika. Preokrenite hrpu kako biste omogućili prozračivanje i dodajte suhog materijala da upije vlagu (grančice, suho lišće...)

BIOOTPAD SE NE RAZGRAĐUJE

Budite strpljivi. Za proizvodnju zrelog komposta potrebno je i do godinu dana. Za hladnog vremena živi organizmi (bakterije) su manje aktivni

HRPA JE SUHA

Kompostnu hrpu poprskajte vodom, no pazite da se ne pretjerate. Prevelika količina vode zatvorit će zračni prolaz te dovesti do ugibanja organizama kojima je potreban zrak, čime ćete usporiti proces kompostiranja.

HRPA JE VLAŽNA

Preokrenite hrpu i dodajte materijal koji će upiti suvišnu vlagu (piljevina, suho lišće...)

KOMPOSTNA HRPA PRIVLAČI KUKCE

Kukci imaju važnu ulogu u kompostiranju, no ukoliko se pojačano skupljaju muhe, možda u hrpi ima mesnih ostataka koje treba izbjegavati. Također preporučljivo je otpatke od voća i povrća prekriti tankim slojem lišća ili zemlje.

